

COSMOPOLIS

**BUDETE
SLZET
SMÍCHY!**

JIŘÍ ŠIMON

ILUSTROVANÉ ŽIDOVSKÉ ANEKDOTY

ALE JÁ UŽ JSEM PŘISPĚL!

SLOVO ÚVODEM

Jedné noci, krátce poté, co jsem začal pracovat na této knize, zdál se mi takovýto sen. Ocitl jsem se v samotném Arbothu, v sedmém nebi. Serafínové a cherubíni v čele se samotným Metatronem mi kynuli na uvítanou, skláněli se nade mnou a usmívali se, neboť Hospodin je radost. Jeden z nich mi podával svitek, v němž bylo sepsáno úvodní slovo pro tuto knihu. Bylo jasné, že je v něm zataveno veškeré poznání a moudrost tohoto i všech ostatních světů, co jich po vesmíru je. A já nehodný jsem vztáhl ruce, abych přijal tento vzácný dar, poklonil se Boží moudrosti a následně se o něj podělil se čtenáři. Už už jsem třímal prozářený tubus zdobený rytinami, když vtom se nebe otrásl. Trásl se dál a dál a já padal a padal, marně lapaje po zdroji poznání, dokud jsem nedopadl... do postele, kde jsem se vzbudil.

Mezi snem a skutečností, stejně jako mezi minulostí a současností, je bariéra, jež spočívá v nemožnosti návratu. Židovská anekdota však již dlouho svým nezdolným přesahem odolává věčným poryvům času. Její duch, ač dlí hluboko v minulosti, přesahuje až do dnešních dní a stále k nám promlouvá srozumitelným jazykem. Dějinné kulisy se totiž mění, ale herci v tragikomedii zvané život zůstávají stále stejní.

Přenesme se tedy do světa, v němž se střetává chudoba s bohatstvím, přísná zbožnost s vykutáleností, rituální vážnost s radostným hédonismem. Do světa, po němž se potlouká šnorer, v němž své síťe rozhazuje šadchen, ganev kuje své pikle a šames trpělivě nese svůj služebný úděl. Do světa, ve kterém ještě přebývají zbytky mystického myšlení. V němž je Všemohoucí pevnou součástí skutečnosti a kde se mísí vtip s Boží moudrostí a s poznáním světa.

JIRÍ ŠIMON

„Rebe, každý den chodíte ke Zdi nářků. Za co se tam stále modlíte?“

„Inu, ráno se modlím za mír na světě. My tomu říkáme šalom. A také za bratrství mezi všemi lidmi. Odpolední modlitbu věnuji prosbám, aby lidé nestrádali hladem, a večerní modlitbu pak prosbě za zdraví všech lidí, aby mohli klidně spát!“

„A jak dlouho už takto chodíte?“

„Dělám to tak již pětadvacet let!“

„To je dlouhá doba. A jaký z toho máte pocit?“

„Inu, jako bych mluvil do zdi.“

„Poslouchají, Abeles. Včera o šábesu jsem šel po ulici a najednou koukám, na zemi leží nabitá šrajtofle. Ale copak se já mohu o šábesu pro ni sehnout? Vždyť by to byla práce, a s penězi navíc! Jak tak přemýšlím, co s tím, najednou se stal zázrak, jakej ještě neviděli! Všude kolem mě šábes a jen nade mnou je úterý!“

„Šlojme, teď jsem jel vlakem z Mukačeva a v kupé lidi celou cestu nadávali na Židy.“

„A co jsi dělal, Efraim?“

„No to víš, že jsem neprozradil, že jsem také Žid.“

„Podívejte se, pane Freudenfeld, jsou čtyři důkazy, že Ježíš byl typický Žid. Bydlel u matky až do svých třiceti let. Věřil, že jeho matka je panna. Matka ho měla za boha, a z rodinného podniku svého otce tesaře udělal nadnárodní společnost, která prosperuje ještě po dvou tisících letech.“

„Jak to přijde, že rabín má děti? Vždyť přeci nedělá nic jiného, než že studuje Tóru.“

„To ti mohu říct. Večer, když studuje a už je moc unaven, přistoupí k němu 40 000 andělů. 2 000 z nich ho vezmou za hlavu, 2 000 za nohy a 2 000 za ruce a pak ho odnesou do postele k jeho manželce.“

„A co těch zbylých 34 000 andělů?“

„Ti ho zas musejí tahat z postele ven.“

„Pane Porges. Měl bych pro nich prima kšeft, na kterém můžou vydělat milion.“

„Prosím vás, jaký kšeft můžou pro mě mít zrovna vy?“

„Vaše dcera má dostat dva miliony věnem, richtig? Tak já jsem ochoten si ji vzít jen s jedním milionem. Oni se zbaví dcery, a ještě na tom milion vydělají!“

„Richarde musíme do tohoto pokoje koupit záclony. Naše dcera se tu převléká a naproti Rosenkranz se na ni dívá.“

„Víš co, Sára? Párkrát se tu převlíkni ty a záclony si koupí Rosenkranz.“

„Pane Weissbaum, chtěl bych si vzít vaši dceru.“

„Nebláznějí. Viděli už mojí ženu?“

„Viděl, ale přesto bych dal přednost vaší dceři.“

„Pane Kauders, chcete si vzít moji dceru. Jakpak to ale uděláte s živobytím a bydlením?“

„Žádný problém, pane Milch. Studuji Tóru, a ta praví, že Hospodin se postará!“

„A až budete mít děti, pane Kauders, z čeho jim chcete zaplatit vzdělání?“

„Žádný problém, pane Milch. Studuji Tóru, a ta praví, že Hospodin se postará!“

„Pane Kauders. Vypadám snad jako Hospodin?“

„Pane Mandlere, chtěl jste vidět naši Sárú před svatbou tak, jak jí příroda stvořila, abyste věděl, do čeho jdete. Prosím, jak chcete. Tady jí vidíte. Kdy bude svatba?“
„Svatba nebude, paní Korach. Nelíbí se mi její nos.“

„Efraim, ty si chceš vzít Ester Rubinsteinovou? Ta přece měla poměr s půlkou Vojkovic.“
„Já vím, tati. Ale ty Vojkovice jsou poměrně malá obec.“

„Pane Laub, vy jste mi ani neřekl, že se vaše dcera vdala.“

„Proč bych vám říkal, že se vdala, když se nevdala?“

„Ale tam na lavičce sedí a kojí děťátko.“

„No, má čas a mléko, tak proč by nekojila?“

„Rabi, proč Tóra zakazuje muži, který se krátce předtím oženil,
nastoupit vojenskou službu?“

„Protože mu stačí ta válka, kterou vede každý den doma!“

„Kdy taky někdy ochutnáte vepřové, pane rabíne?“
„Na vaší svatbě, důstojný otče.“

„A na jak dlouho by chtěli, pane Sálus, dovolenou na tu jejich svatební cestu?“

„Pane šéf... no, já nevím... vědí... já totiž... A na jak dlouho by mysleli voni?“

„Vím já? Copak já viděl jejich nevěstu?“

„Rebeko! Takle to začíná a nedodržením šábesu to končí!“

„Paní Blumová, musím vám sdělit, že váš pán ví, že tu dnes v noci byl cizí muž.“

Řekla mu to domovnice, když se ráno vracel z cesty.“

„Tak tady máš dvacet korun, Máry, a řekneš, že byl u tebe.“

„Ó já. To nepůjde, paní Blumová. To by se pán zlobil ještě víc.“

„Kampak běžíš, Danieli?“

„Ale, k doktorovi, žena se mi nějak nelíbí.“

„Tak to já běžím s tebou, ta moje se mi nelíbí už dávno.“